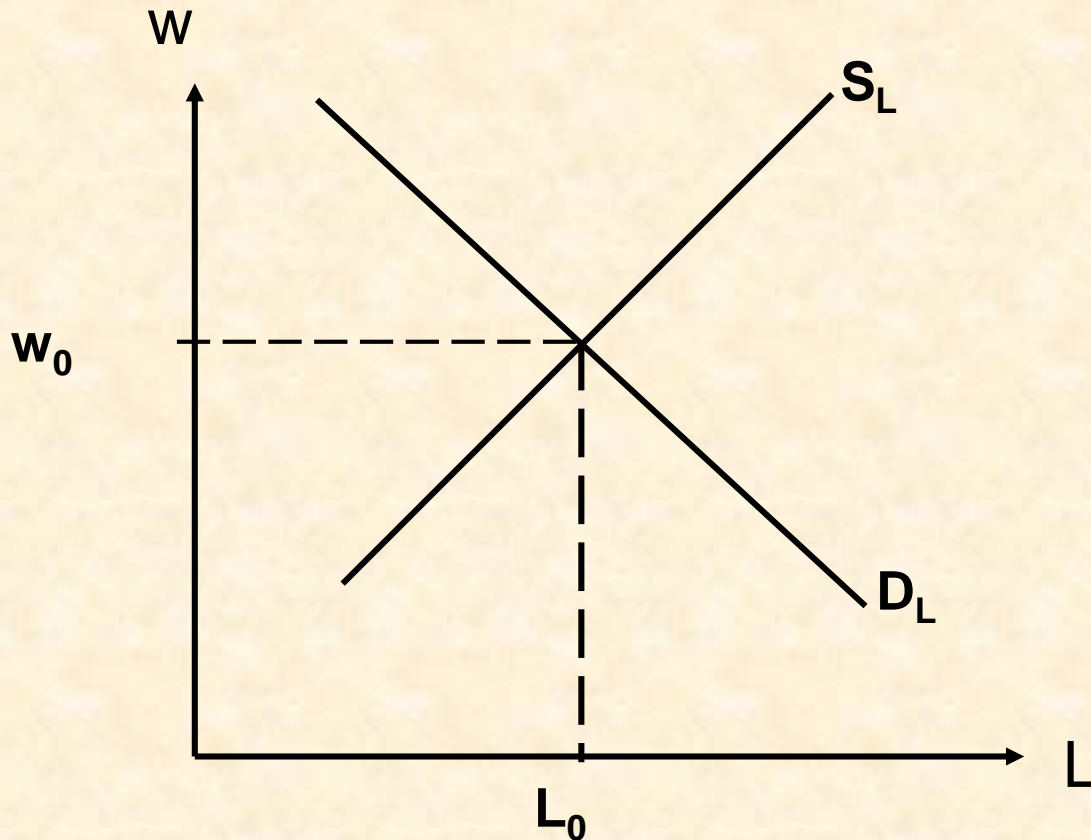

Bài giảng 20

Thị trường yếu tố sản xuất

Nội dung

- Cầu về yếu tố sản xuất
- Cung về yếu tố sản xuất
- Trạng thái cân bằng của yếu tố sản xuất

Thị trường yếu tố sản xuất

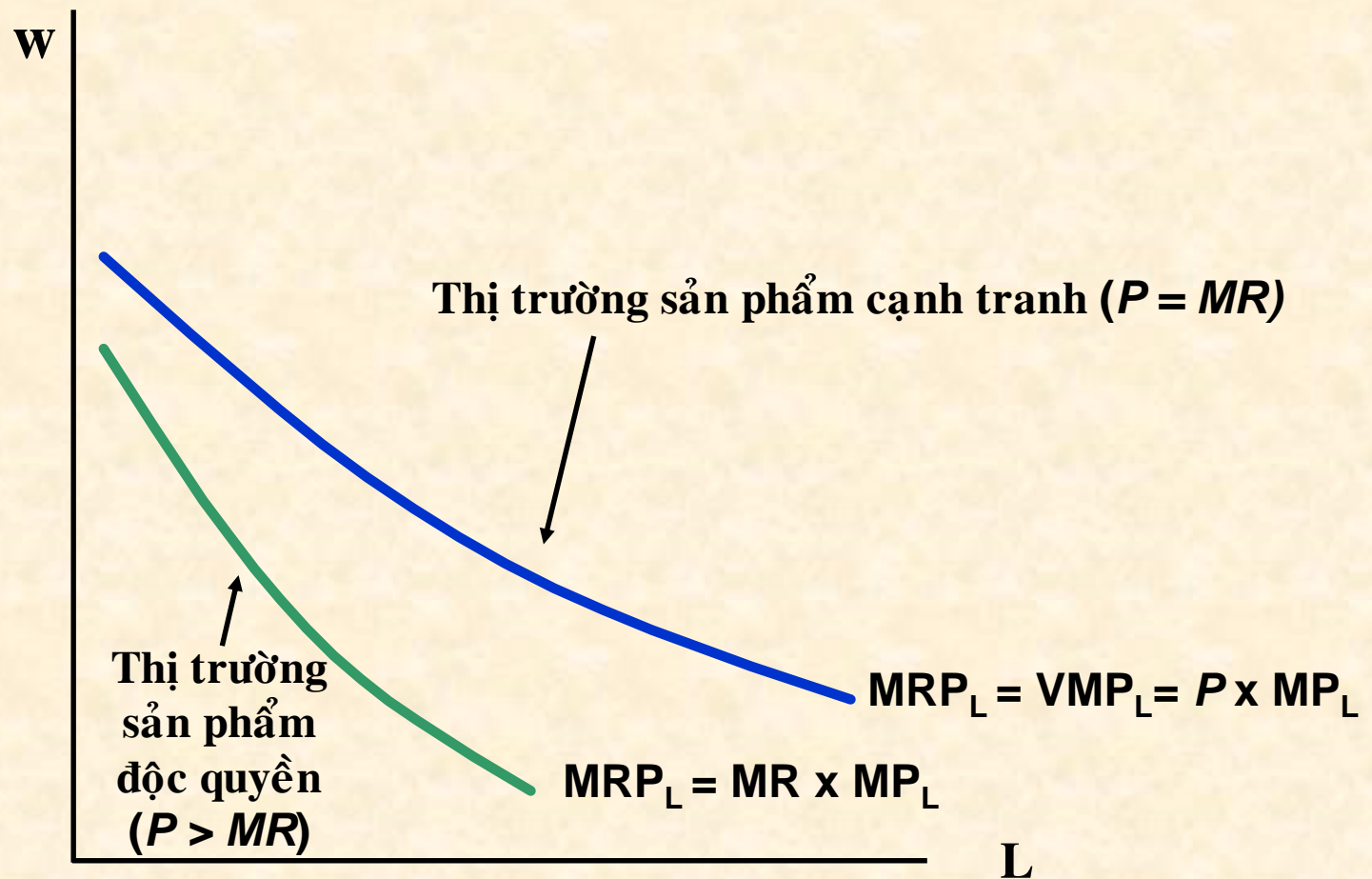
Cầu về yếu tố sản xuất

- Đặc điểm: nhu cầu về lao động là nhu cầu dẫn xuất (derived demands)
- Hai giả định:
 - Doanh nghiệp bán sản phẩm và thuê yếu tố đều ở thị trường cạnh tranh
 - Mục tiêu của doanh nghiệp là tối đa hóa lợi nhuận (quyết định mức sản lượng đầu ra và số lượng yếu tố đầu vào)

Giá trị sản phẩm biên VMP và doanh thu sản phẩm biên MRP

- Giá trị sản phẩm biên của yếu tố sản xuất là giá trị thị trường của số sản phẩm tăng thêm do thuê yếu tố sản xuất thêm một đơn vị: $VMP_L = P \cdot MP_L$
- Doanh thu sản phẩm biên của yếu tố sản xuất là chênh lệch trong tổng doanh thu do thuê yếu tố sản xuất thêm một đơn vị: $MRP_L = MR \cdot MP_L$
- Thị trường sản phẩm là cạnh tranh hoàn hảo thì $VMP_L = MRP_L$
- Thị trường sản phẩm không là cạnh tranh hoàn hảo thì $VMP_L > MRP_L$

Giá trị sản phẩm biên VMP và doanh thu sản phẩm biên MRP

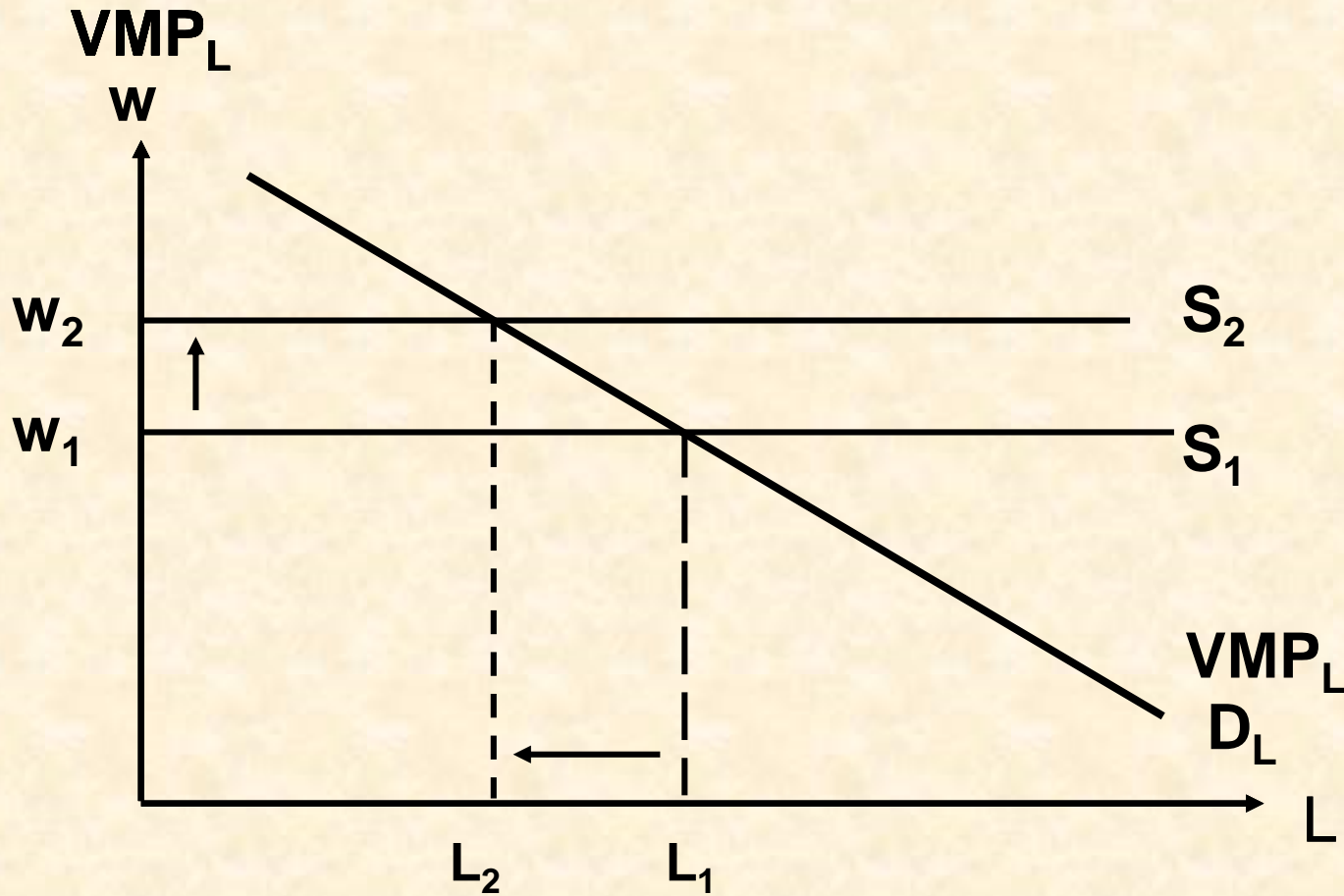
Giá trị sản phẩm biên VMP

L	Q	MP_L	VMP_L ($P = 5$)	w	LN biên
1	50	50	250	150	100
2	95	45	225	150	75
3	135	40	200	150	50
4	170	35	175	150	25
5	200	30	150	150	0
6	225	25	125	150	-25

Lượng cầu về yếu tố sản xuất của DN

- Chọn số lượng lao động nhằm tối đa hóa lợi nhuận
 - Nếu $MRP_L > w$: thuê thêm lao động
 - Nếu $MRP_L < w$: thuê ít lao động hơn
 - Nếu $MRP_L = w$: số lượng lao động đang thuê đạt lợi nhuận tối đa

Giá trị sản phẩm biên và nhu cầu về lao động

Đường cầu về yếu tố sản xuất của DN

- Đường cầu của doanh nghiệp về một yếu tố sản xuất chính là đường giá trị sản phẩm biên của yếu tố đó
- Đường cầu của thị trường về một yếu tố sản xuất chính là tổng cộng các đường cầu của tất cả các doanh nghiệp có sử dụng yếu tố đó.
- Đường cầu thị trường dốc xuống xuất từ nguồn gốc của đường cầu doanh nghiệp
- Tại sao đường cầu của doanh nghiệp về yếu tố sản xuất lại dốc xuống?

Sự nhất quán giữa xuất lượng và nhập lượng trong việc tối đa hóa lợi nhuận của DN

Lợi ích tăng thêm = chi phí tăng thêm

Q? Doanh thu biên = chi phí biên

$$MR = MC$$

$$P = MC$$

L? Doanh thu sản phẩm biên = chi phí biên của yếu tố

$$MRP_L = MC_L$$

$$VMP_L = w$$

$$P \cdot MP_L = w \quad (1)$$

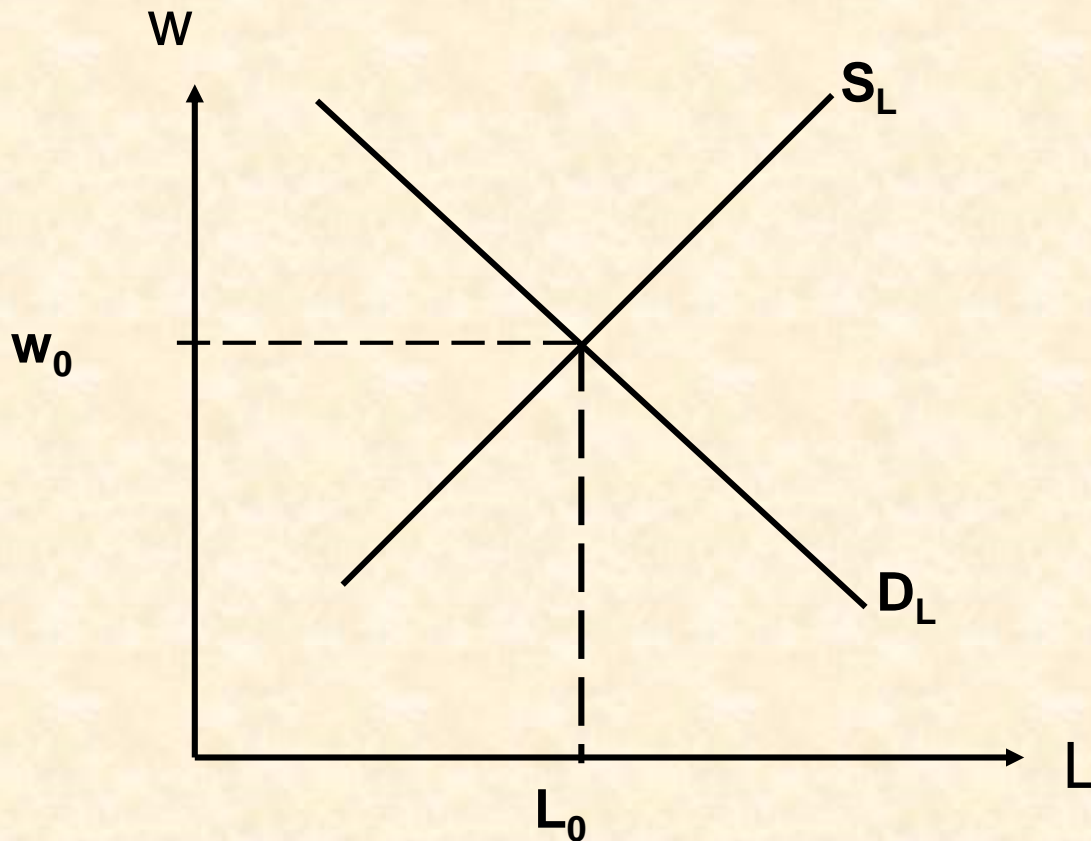
Chia hai vế của phương trình (1) cho MP_L

$$\Rightarrow P = w/MP_L = MC$$

Đường cung thị trường của yếu tố sản xuất

- Đường cung của yếu tố sản xuất có quy luật dốc lên xuất phát từ chi phí cơ hội
 - Tiền lương tăng nghĩa là chi phí cơ hội của việc nghỉ ngơi tăng và làm việc sẽ nhiều hơn
 - Lãi suất tăng nghĩa là chi phí cơ hội của tiêu dùng hiện tại tăng và sẽ tiết kiệm nhiều hơn

Thị trường yếu tố sản xuất

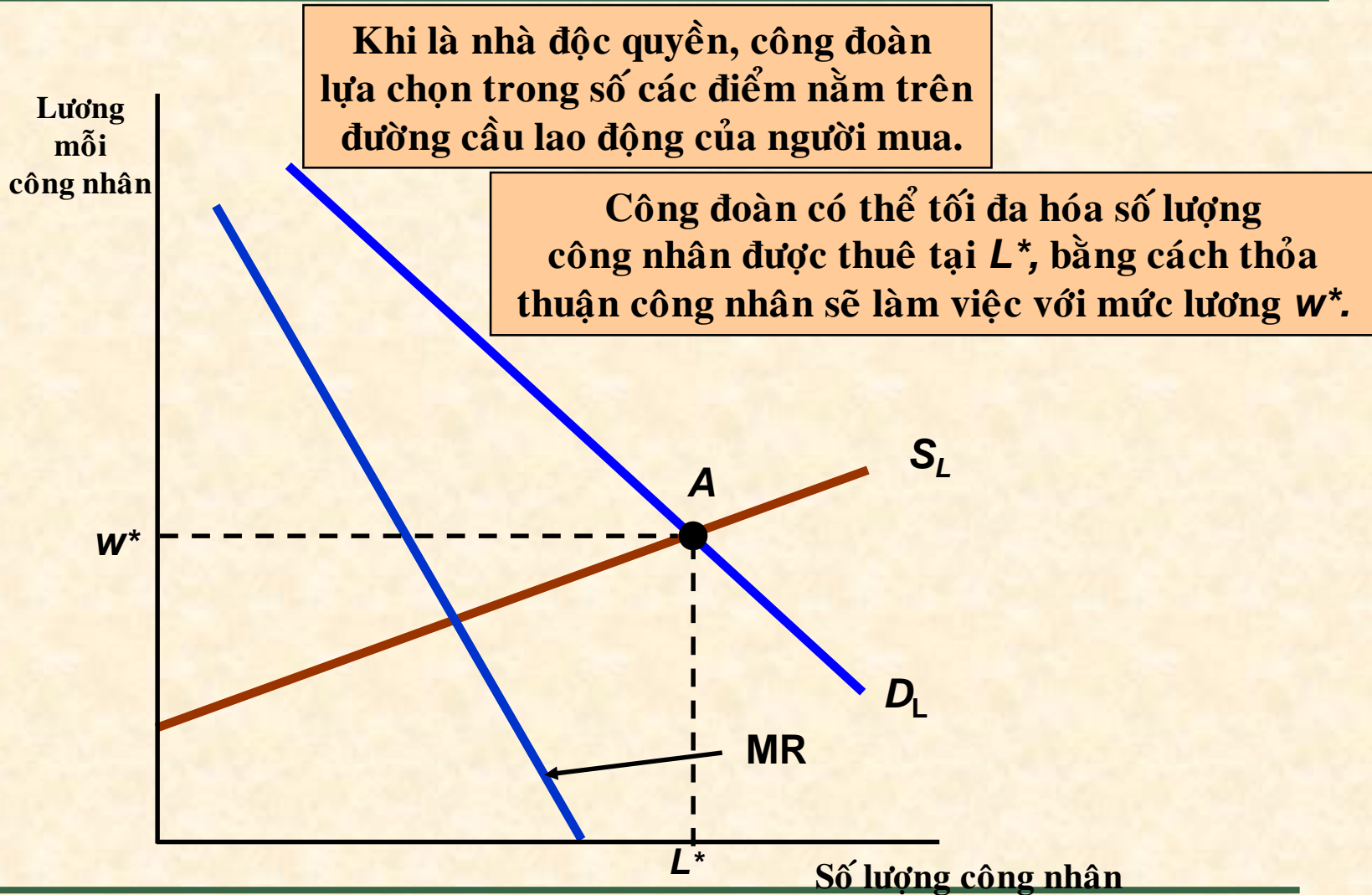
Sự thay đổi trạng thái cân bằng của thị trường yếu tố sản xuất

- Trạng thái cân bằng thị trường thay đổi là do cung cầu về yếu tố thay đổi
- Những yếu tố làm thay đổi cầu về lao động
 - Giá sản phẩm
 - Sự thay đổi công nghệ
 - Cung về các yếu tố sản xuất khác

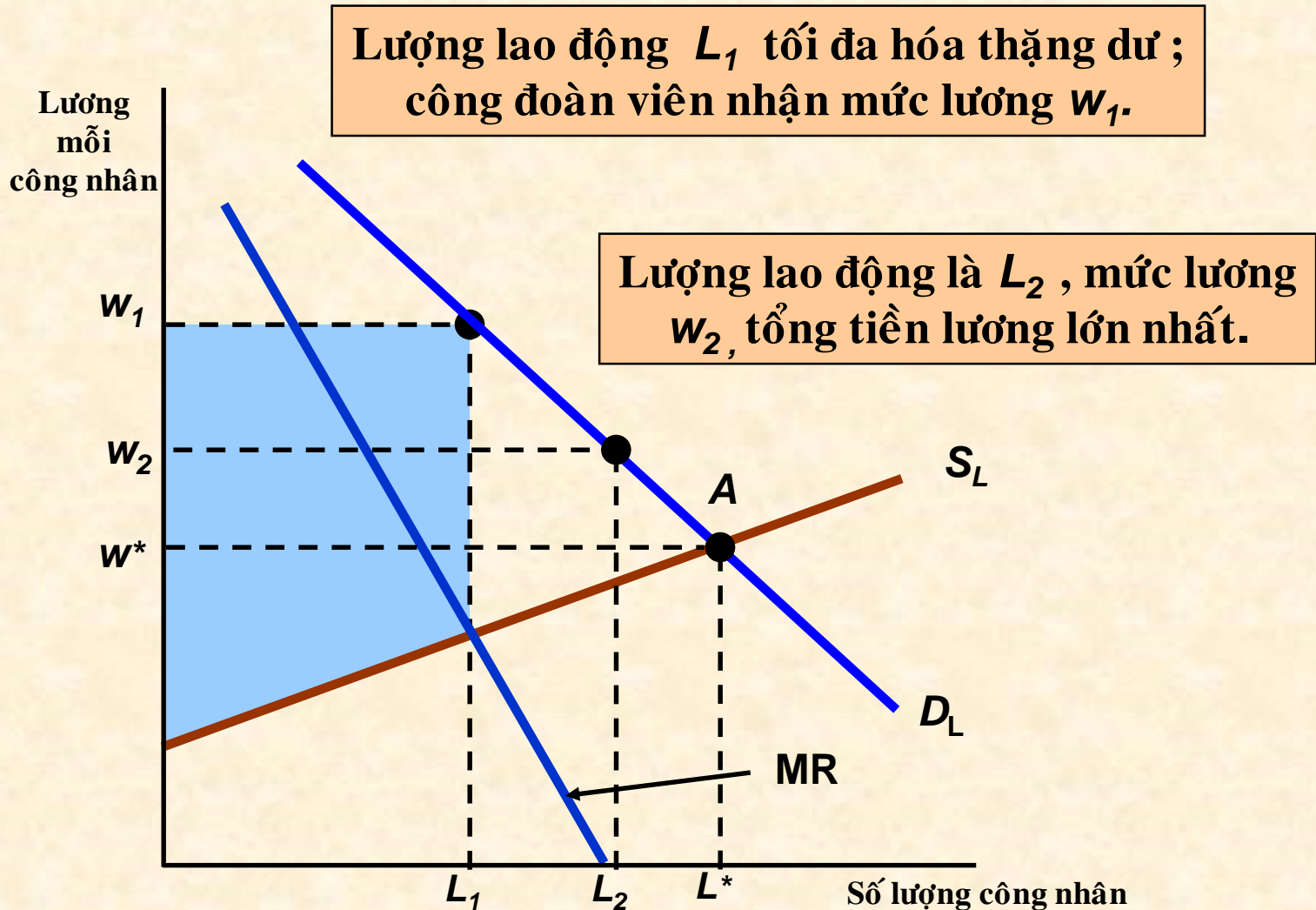
Sự thay đổi trạng thái cân bằng của thị trường yếu tố sản xuất

- Những yếu tố làm thay đổi cung về lao động
 - Thay đổi trong thị hiếu
 - Những thay đổi trong các cơ hội khác
 - Sự di cư

Quyền lực độc quyền của người bán lao động

Quyền lực độc quyền của người bán lao động

Độc quyền song phương

